

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	9
1. Gospodarcze znaczenie zwierząt futerkowych	11
2. Produkcja skór zwierząt futerkowych	16
2.1. Produkcja w Polsce	16
2.2. Produkcja na świecie	21
II. BUDOWA SKÓRY I WŁOSÓW	25
1. Skóra	27
2. Włosy	29
3. Okrywa włosowa	33
3.1. Struktura	33
3.2. Barwa	36
3.3. Zmienność cech	37
3.4. Zmiany sezonowe	42
3.4.1. Lis polarny	42
3.4.2. Lis pospolity	43
3.4.3. Jenot	44
3.4.4. Norka	45
3.4.5. Nutria	45
3.4.6. Królik	46
3.4.7. Szynszyla	47
III. BIOLOGICZNA CHARAKTERYSTYKA ZWIERZĄT UTRZYMYWANYCH NA FERMACH	49
A. Gatunki podstawowe, odmiany barwne i rasy	51
<i>Zwierzęta mięsożerne</i>	51
1. Lis	51
1.1. Uwagi wstępne	51
1.2. Lis polarny (<i>Alopex lagopus</i> L.)	53
1.2.1. Charakterystyka ogólna	53
1.2.2. Odmiany barwne	55
a. Lis polarny niebieski	55
b. Odmiany uwarunkowane przez geny dominujące	56
c. Odmiany uwarunkowane przez geny recesywne	57
d. Kombinacje odmian	58
1.3. Lis pospolity (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	58
1.3.1. Charakterystyka ogólna	58
1.3.2. Odmiany barwne	60
a. Uwagi wstępne	60
b. Odmiany uwarunkowane przez geny dominujące	62

c. Odmiany uwarunkowane przez geny recesywne	64
d. Kombinacje odmian	65
1.4. Krzyżówki międzygatunkowe (<i>Alopex lagopus</i> L. x <i>Vulpes vulpes</i> L.)	69
2. Jenot (<i>Nyctereutes procyonides</i> Gray)	70
3. Norka (<i>Mustela vison</i> Schreb.)	71
3.1. Charakterystyka ogólna	71
3.2. Odmiany barwne	75
a. Uwagi wstępne	75
b. Odmiany uwarunkowane przez geny dominujące	76
c. Odmiany uwarunkowane przez geny recesywne	78
d. Kombinacje odmian	81
4. Tchórz hodowlany (<i>Mustela putorius</i> L.)	83
Zwierzęta roślinożerne	86
5. Nutria (<i>Myocastor coypus</i> Mol.)	86
5.1. Charakterystyka ogólna	86
5.2. Odmiany barwne	89
a. Odmiana standardowa	89
b. Odmiany uwarunkowane przez geny recesywne	89
c. Odmiany uwarunkowane przez geny dominujące	91
d. Mieszzańce międzyodmianowe	92
6. Królik domowy (<i>Oryctolagus cuniculus</i> L.)	93
6.1. Charakterystyka ogólna	93
6.2. Rasy	94
a. Rasy duże	94
b. Rasy średnie	95
c. Rasy małe	98
d. Rasy wełniste	99
7. Szynszyła (<i>Chinchilla velligera</i> Mol.)	99
B. Inne gatunki — o mniejszym znaczeniu gospodarczym	102
1. Szop pracz (<i>Procyon lotor</i> L.)	102
2. Kuna (<i>Martes martes</i> L., <i>Martes foina</i> L.) i soból (<i>Martes zibellina</i> L.)	103
3. Piżmak (<i>Ondatra zibethica</i> L.)	105
4. Bóbr rzeczny (<i>Castor fiber</i> L.)	108
IV. BUDOWNICTWO I URZĄDZENIA FERMOWE	113
1. Lokalizacja i urządzenie fermy	115
2. Pomieszczenia dla zwierząt	117
2.1. Uwagi wstępne	117
2.2. Pomieszczenia dla lisów lub jenotów	118
2.3. Pomieszczenia dla nerek lub tchórzy hodowlanych	120
2.4. Pomieszczenia dla nutrii	123
2.4.1. Charakterystyka pomieszczeń	123
2.4.2. Systemy utrzymania nutrii	124
2.5. Pomieszczenia dla królików	125
2.5.1. Charakterystyka pomieszczeń	125
2.5.2. Systemy utrzymania królików	127
2.6. Pomieszczenia dla szynszyli	130
3. Zaplecze gospodarcze fermy	131
3.1. Kuchnia paszowa wraz z wyposażeniem	131
3.2. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków i elektryfikacja	135
4. Organizacja pracy na fermie	136
5. Przestrzeganie przepisów BHP na fermie	139

V. ROZRÓD	143
1. Uwagi wstępne	145
<i>Zwierzęta monoestryczne</i>	145
2. Lis	145
2.1. Cykl płciowy	145
2.2. Przygotowanie do rozplodu	146
2.3. Kopulacja	150
2.4. Cięża i poród	154
2.5. Czynniki wpływające na wyniki rozrodu	155
3. Norka	156
3.1. Cykl płciowy	156
3.2. Przygotowanie do rozplodu	157
3.3. Kopulacja	158
3.4. Cięża i poród	159
3.5. Czynniki wpływające na wyniki rozrodu	160
<i>Zwierzęta poliestryczne</i>	161
4. Nutria	161
4.1. Cykl płciowy	161
4.2. Kopulacja, cięża i poród	162
4.3. Systemy rozplodu	163
5. Królik	165
5.1. Cykl płciowy	165
5.2. Kopulacja	166
5.3. Cięża i poród	167
5.4. Systemy rozplodu	168
6. Szynszyla	168
6.1. Cykl płciowy	168
6.2. Kopulacja i systemy rozplodu	169
6.3. Cięża i poród	169
VI. WYCHÓW MŁODZIEŻY	171
1. Lis	173
2. Norka	176
3. Nutria	178
4. Królik	178
VII. ŻYWIENIE	183
1. Pasze	185
1.1. Pasze pochodzenia zwierzęcego	185
1.2. Pasze pochodzenia roślinnego	196
1.3. Dodatki paszowe	200
<i>Zwierzęta mięsożerne</i>	206
2. Normy żywienia	206
2.1. Charakterystyka ogólna	206
2.2. Lis	207
2.3. Norka	209
3. Układanie dawek pokarmowych	211
4. Żywienie w różnych okresach	212
4.1. Uwagi wstępne	212
4.2. Stan spoczynku płciowego	212
4.3. Samice ciężarne	214
4.4. Samice karmiące	215
4.5. Młodzież	216

5. Przechowywanie pasz mięsnych i rybnych	218
5.1. Uwagi wstępne	218
5.2. Zakwaszanie	219
5.3. Chłodzenie	220
6. Przygotowanie mieszanek pokarmowych	222
7. Karmienie i pojenie	225
7.1. Lis	225
7.2. Norka	227
<i>Zwierzęta roślinożerne</i>	229
8. Nutria	229
8.1. Przygotowanie karmy	229
8.2. Karmienie i pojenie	230
9. Królik	234
9.1. Charakterystyka ogólna żywienia	234
9.2. Normy żywienia	241
9.3. Karmienie i pojenie	245
10. Szynszyla	246
VIII. PRACA HODOWLANA	251
1. Wpływ środowiska i założeń dziedzicznych na wyniki chowu i hodowli	253
2. Selekcja i jej metody	255
3. Ocena wartości użytkowej	258
4. Cechy rozrodu	262
5. Wybór i dobór par do rozplodu	263
6. Doskonalenie zwierząt	263
6.1. Lis	263
6.2. Norka	266
6.3. Nutria	268
6.4. Królik	271
6.5. Szynszyla	272
7. Znakowanie zwierząt	273
8. Dokumentacja hodowlana	275
9. Organizacja hodowli	277
10. Terenowa praca hodowlana	278
IX. UŻYTKOWANIE	281
1. Ocena dojrzałości okrywy włosowej	283
2. Wpływ różnych czynników na dojrzałość futra	284
3. Termin uboju	284
3.1. Uwagi wstępne	284
3.2. Lis	285
3.3. Norka	285
3.4. Nutria	286
3.5. Królik	286
3.6. Szynszyla	287
4. Metody uboju	287
4.1. Uwagi wstępne	287
4.2. Lis	287
4.3. Norka	288
4.4. Nutria	288
4.5. Królik	289
4.6. Szynszyla	289
5. Postępowanie ze zwierzętami po uboju i obróbka ich skór	289
5.1. Uwagi wstępne	289

5.2. Zdejmowanie skór	290
5.3. Mizdrowanie i formowanie skór	292
5.4. Suszenie skór, ich kosmetyka i konserwacja	295
5.5. Przygotowanie skór do sprzedaży	297
6. Użytkowanie mięsne nutrii	299
7. Użytkowanie królików	301
7.1. Użytkowanie mięsne	301
7.1.1. Charakterystyka ogólna	301
7.1.2. Produkcja i konsumpcja mięsa	302
7.1.3. Obrót mięsem	304
7.2. Użytkowanie wełniste	304
7.3. Użytkowanie futerkowe	306
X. PIEŁĘGNACJA	309
1. Lis	311
2. Norka	312
3. Nutria	313
4. Królik	314
5. Szynszyla	315
XI. CHOROBY	317
1. Przyczyny chorób	319
2. Choroby zakaźne	322
3. Choroby inwazyjne	330
3.1. Pasożyty wewnętrzne	330
3.2. Pasożyty zewnętrzne	333
4. Grzybice	335
5. Choroby niezaraźliwe	336
6. Zatrucia	339
7. Rany i złamania	341
8. Przestrzeganie higieny na fermie	341
LITERATURA	345

I
WSTĘP